

A vibrant, high-contrast photograph of a mountain landscape. In the background, a jagged mountain peak is partially covered in snow and partially shrouded in white clouds. The sky is a deep blue with large, billowing white clouds. The middle ground shows a steep, green mountain slope with a winding asphalt road that curves through the valley. A small white car is visible on the road. The foreground is a dark, rocky slope. The overall color palette is dominated by blues, greens, and whites, with a high-contrast, almost painterly quality.

*Fillaristin seikkailut
Euroopassa*

Jussi Saarikoski

FILLARISTIN SEIKKAILUT EUROOPASSA

FILLARISTIN SEIKKAILUT EUROOPASSA

Jussi Saarikoski

© 2021, Saarikoski, Jussi

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 9789528042655

Kiitokset

Lämmin kiitos tämän kirjan syntymisestä kuuluu monille sekä Suomessa että muualla Euroopassa asuville ystävilleni ja tuttavilleni. Erityiskiitoksen haluan osoittaa entiselle työtoverilleni Matti Illille ja entiselle luokkatoverilleni Lauri Jaakkolalle ja ystävälleni Kirsi-Marja Korhoselle, jotka ovat antaneet arvokkaita kommentteja ja ideoita käsikirjoitusvaiheessa. Lyypekissä asuvat hyvät ystäväni Uwe ja Marianne Siemsen, jotka olen tavannut vuosien mittaan monta kertaa palatessani Eurooppa-kierrokseltani, ovat jatkuvasti kannustaneet minua kirjan kirjoittamiseen samoin kuin sisareni Liisa Saarikoski, joka matkoille saattamisien lisäksi on ollut Suomessa asuvana tukihenkilönä, jollainen pitkän matkan yksinään pyörittävälle on todella merkityksellinen. Monipuolisen, kannustavan viimeisen silauksen sain beetalukijapalvelusta, jonka yksittäinen asiantuntija ei halua nimeään julkisuuteen.

Vantaalla helmikuussa 2021

Jussi Saarikoski

Sisällys	7
Esipuhe	14
Johdanto	16
1999 Torino	21
Matkan käänköpiste avoin	
Jürgenin ja Karenin tapaaminen	
Epäilyttävä pidätys tiellä	
Tieto Torinosta	
Kadonnut pyöränavain	
Huimat laskut ja jäätävät yöt	
Vaaratilanne tunnelissa	
Vakavia tapahtumia Milanossa	
Yö Ferrarin tuntumassa	
Torino	
Yö nuorten kesäleirillä	
Aiheellinen varoitus ennen laskua	
Tuttu Zürich	
Yöpyminen Marcellin luona	
Poikkeuksellinen rekkamies	
Katkennut verkkoyhteys	
WC-hätä Frankfurtissa	
Kassel ja kilpakumppanit Fuldalla	
Ystävällinen Hubert ja perhe	
Sibeliusta, Merikantoa ja neuvostoliittolainen hautausmaa	
Paimen ja lammaskatras	
Uwe ja Marianne	
Hankaluuksia laivaan pääsyssä	
Lisälenkki Pohjanmaalle	

2002 Rooma

59

Rooma vai Milano
 Alppien ylitys
 Päätös Trentossa ja Ravenna
 San Marino
 Yöajo ja suuttuneet italialaiset
 Ikuiseen Roomaan
 Kohti vinoa tornia
 Kuolemankolari
 Pinon ja Rosettan jälleentapaaminen
 Milanon ystävät
 Vaaratilanne Alpeilla
 Zürichiin
 Pyöräongelmia
 Poliisit pidättivät
 Rino
 Hävinneet vaatteet
 Mannheim, Worms, Mainz, Koblenz, Bonn ja Köln
 Peto säikäytti ja c-nainen kiukutti
 Bremen ja Hampuri
 Uwen ja Mariannen luona jälleen
 Hytti Berikin kanssa

2007 Lyypekki Ruotsin kautta

119

Lähtö
 Jatkuva puutiaisvaara
 Sikala ilman hoitajia
 Pyörärikko ja sympaattinen Palle perheineen
 Saksan poliisit ja Marianne
 Jälleen liikenneonnettomuus
 Säikäyttävä saksalainen automaatti-wc

Huolestuttavia pyöräongelmia
Mainio konduktööri, Tor-Åke
Ei ongelmia Tukholmassa

2011 Milano

143

Jälleen Travemüнден
Yllätykset Hollannissa
Jürgen ja Karen
Kylmässä sumusateessa
Sveitsiin
Jännitystä Sveitsin autojunassa
Simplon
Ystävät Milanossa
Lisälenkki Würzburgiin
Kiellettyyn satamaan
Wilco ja Chirley
Motoristit Newcastlesta
Äkkilähtö Mallorcalle
Vaaramomentti rullaportaissa
Jännitystä Offenbachin campingillä
Jännitystä Frankfurtissa
Bergen-Belsenin keskitysleiri
Jäniksenä Hamelniin
Uwe ja Marianne jälleen
Matkasaarnaajako

2013 Bratislava

176

Yllättävä kutsu Borikselta
Laivassa
Ensimmäiset yöt Saksassa

Quedlinburg ja Eisleben
 Boriksen vahvistus
 Viinitarjoilu
 Bayreuth
 Michael
 Nürnberg
 Boris, Andy ja Tobias
 Samea Tonava
 Pelastava idea ennen Linziä
 Rodoksen lämmössä
 Karl ja Erika
 Hochwasser ja poliisit
 Sympaattinen rouva Lux
 Kohti Wieniä
 Huomaavaiset serbit
 Sacheria Wienissä
 Nuoret matkakumppanit
 Bratislava
 Brno
 Tohtori Jaroslav
 Jiri ja Pavla
 Jihlava
 Prahassa
 Kaksi erilaista poliisiperhettä
 Helmut ja Andreas
 Gerhard ja vaimo
 Matkajännityksen laukeaminen ja rentoutuminen
 Ymmärtämätön, vanha c-nainen
 Uwe ja Marianne
 Kohta kotona

Lorena ja Jose
 Poliisit Bundestrassella
 Jugendherberget myös vanhoille
 Metzin Pompidou
 Jacques ja Marcelle
 Jännitystä rautatieasemalla
 Otmarin perhe
 Erilaista c-kohtelua
 Kaj
 Kaljakäräyläiset
 Uwe ja Marianne
 Laivalta kotiin

2015 Nizza ja Sotkamo

265

Matkan kaksi tavoitetta
 Karen ja Jürgen
 Liikenneonnettomuus
 Pyöräilijät Unkarista
 Lago Maggiore
 Saarikowski Puolasta
 Viehättävä Raffaella ja isukki Andrea
 Sara ja Torino
 Bennoit Montriolista
 Pino ja Rosetta
 Cannesin filmifestivaalit
 Paluumatkalle
 Thies, Ben, Alec, Kelvin ja Joel
 Suomen lippu ja Asta
 Faustina ja Mirco
 Salme ja Enrico
 Jaakko, Dieter ja Gisela
 Odottamaton pyöräongelma

Pyörämielenosoitus Milanossa
 Alpit jälleen
 Uwe ja Marianne
 Kotona
 Jatkolenkki Sotkamoon
 Yöpymisongelmia Kuopion seudulla
 Reino ja Douglas-sonni
 Laakajärven maalauselliset maisemat
 Sotkamon talkoot ja yllätyksellinen kotiinpaluu

2017 Itävalta

315

Miksi Itävaltaan
 Laivalla Suomen ystävä Carmen
 Ynseä talon rouva
 Sydämellinen Liselotte
 Pyytämättä apuja ongelmiin
 Peter ja Elia
 Ongelmia Leipzigissa
 Felix ja Laura
 Altenburgin typerä poliisi
 Ymmärtäväinen olutseurue
 Klaus ja hevoset
 Yö lasten leikkikentällä
 Neustadtin pätevä poliisi
 Sympis vanhaisäntä
 Matkakumppaneita ja tapaamisia
 Passau ja Linz
 Karl ja Erika ja Eduard
 Mauthausenin keskitysleiri
 Yö tukkikasan takana
 Puutteellinen Norma ja kummallinen Kaolino-camping
 Musiikkikaupunki Bayreuth

Juhannusjuhla
Syyrialaisperheen aitoa ystävällisyyttä
Varastetut matkatavarat ja petolliset kirsikat
Auttajat Hallessa
Avuttomat postivirkailijat ja opiskelijoitten illanvietto
Ikäväksi muuttunut Magdeburg
Paniikki hävinneen kameran vuoksi
Pikakäynti Jerichowssa
Onnistunut pyöräkorjaus Lyypekissä
Laiva, sauna ja poreallas
Epilogi

Esipuhe

Eräs kriitikkoneni aluksi karsasti termiä ´seikkailu´ kirjan nimessä. Olin lainannut seikkailu-termin sanomalehti Pohjalaisen toimittajan pyörämatkojani koskevasta, hänen tekemästään haastattelusta. Vaikka emme haastattelun aikana kertaakaan puhuneet seikkailusta, lehden ilmestyttyä hän oli yllätyksekseni otsikoinut lehtijuttunsa: ´Seikkailija Saarikoski´. Ilmeisesti etevä toimittaja herkästi oivaltaa sanojen takaa enemmän, kuin mitä puhutaan julki ääneen.

Monen mielestä pyörämatkassa vaikkapa Suomesta Välimerelle ja takaisin ei ole mitään ihmeellistä, sillä osaahan jo lapsikin ajaa pyörällä. Minulle jokainen päivä pitkällä pyörämatkalla jo Suomesta lähdettyäni on seikkailu: en tiedä vielä aamulla, missä nukun seuraavan yön; kestääkö kilpapyörä raskasta lastia; katkeeko takapyörän rataspuolelta pinnoja, joita en pysty itse vaihtamaan; löydänpö pyöräkorjaamon; suostuuko mekaanikko korjaustöihin viikonloppuna; saanko saastuneesta vedestä aiheutuneen ripuloinnin loppumaan apteekin lääkkeillä; ovatko huomaamani punkin puremat vaarallisia, vai pitääkö mennä lääkäriin; löydänpö riittävän turvallisen yöpymispaikan metsästä niin, etteivät koirat löydä minua; joudunko metsässä jonkin villieläimen reviirille; herättääkö joku minut viihaisena, kun olen joutunut luvatta yöpymään hänen omistamallaan pientareella; missä saan ladatuksi tyhjentyneen puhelimen akun; miten saan yhteyden Suomeen, kun puhelimesta ei ole kenttää; toimiiko puhelinkioski kortilla vai kolikoilla; joudunko huijatuksi väärillä neuvoilla, mistä seuraa monien kilometrien lisälenkki; vältänpö liikenneonnettomuudet, vaikka joudun ajamaan kiellettyä moottoritietä, koska ei löydy muuta vaihtoehtoa; säästynkö irrallaan juoksentelevilta koirilta; joskus koira repi housuni puntin; ottaako junailija vastoin sääntöjä minut Intercity-junaan särkyneen pyörän kanssa; saanko takaisin hävinneen rahavyön, passin, pyörän avaimen, tai unohtuneen kameran; onnistuuko vahingoitta kiellettyjen tunneleitten läpi ajaminen, kun ei ole muuta vaihtoehtoa; löydänpö varjoisan telttapaikan helteellä päiväksi jatkaakseni ajamista viileässä yössä; mistä löydän uuden campingalueen myöhään illalla, kun alue on suljettu ja silti

campingalueelle ohjaavat viitat ovat paikallaan; onnistunko laskemaan vuoren serpentiinitietä vaurioitta koko ajan käsijarruja painaen; kestääkö irvistävä ulkorengas pyöräkorjaamoon saakka; löytyykö kaupasta kilpapyörään sopiva rengas tai uusi jarruvaijeri, joka sopii Campagnolo-systeemiini; löydänpö eksymisen jälkeen oikealle reitille ilman navigaattoria; olenko ottanut liian suuren riskin, kun tulín sotaa käyvään maahan, missä camping-systeemi ei toimi ja metsässä saattaa olla pommeja; saanko jostakin ruokaa, kun kaupasta saa vain suolakurkkuja; joudunko pidätetyksi, kun on mentävä kielletylle sotilasalueelle; joudunko ryöstön tai varkaiden kohteeksi; onnistunko nostamaan lastatun pyörän rakennustelineitten kautta isolle tielle; osaanko nojata voimakkaaseen sivutuuleen kaatumatta, ettei tarvitsisi kävellä useita kilometrejä; pääsenkö äkillisessä Alppimyrskyssä suojaan kaatosateelta; selviänpö valaisemattomasta parin kilometrin tunnelista, minkä keskiosassa on liejulammiikko; selviänpö pikkukolarin verenvuotohaavasta ilman lääkäriä; saanko jostakin uuden etupyörän kolarissa särkyneen tilalle; saanko takaisin varastetut varusteet; entä jos jotakin menee menee pinnojen väliin Alpeilta laskiessa, jne.

Toki pyöräseikkailuni kalpenevat, jos niitä verrataan jonkin jännitys-kirjailijan mielikuvitusseikkailuihin. Todella tapahtuneet asiat ovat mielestäni kuitenkin täysin eri asia kuin kirjailijan päässä synnytetty seikkailutarinat. Ne kilpailevat eri kategoriassa. Edellä mainituista, usein ennalta arvaamattomista syistä jokainen fillaripäivä on minulle seikkailu, mistä johtuva jännitys laukee kokonaan vasta pari viikkoa kotiutumisen jälkeen. Sitten vasta veren adrenaliiniarvo tasoittuu enkä näe enää unta ajavani koko yön pyörällä enkä herää säikähtäen unesta matkalla sattuneen vaaratilanteen vuoksi, vaikka kaikki olikin päättynytkin silloin onnellisesti. Näitten lisäselvitysten jälkeen myös kriitikko hyväksyi kirjan nimeen seikkailu-termin ja totesi, että pitkillä pyörämatkoilla kyseessä näyttää olevan paljon muutakin kuin vain pyörän selässä siirtyminen paikasta toiseen.

Jussi Saarikoski

Johdanto - sama kuin kirjasarjan ensimmäisessä osassa Eurooppa, pyörä ja jussi

Varsinaisesti pitkien matkojen pyöräilyharrastus alkoi sattumalta vuonna 1986, jolloin sisareni opiskeli Turussa ja hänen pyöränsä oli siellä hävinnyt. Koska minulla oli kellarissa pieni kaupunkipyörä, jota en käyttänyt juuri koskaan, lupasin antaa sen hänelle. Halusin kuitenkin ensin testata sen kunnon ja tein sillä koeajon Helsingistä Turkuun.

Turun matkalla pyörällä ajaminen alkoi viehättää ja tein sieltä samalla pikkupyörällä vielä lisälenkin Ahvenanmaalle, mitä eräs työtoverini oli suositellut pyöräilykohteeksi. Silloin minulla ei ollut edes telttaa yöpymiseen, vaan nukuin ulkona camping-alueilla ja metsäkallioilla. Sää oli koko ajan aurinkoinen, joten taivasalla nukkuminen ei ollut mikään ongelma.

Ahvenanmaalta palattuani luovutin kaupunkipyörän sisarelleni ja ostin Turusta niin sanotun harjoituskilpapyörän, millä ajelin tyytyväisenä takaisin Helsinkiin.

Ensimmäisen pitkän pyörämatkan Suomen ulkopuolelle tein seuraavana kesänä 1987 Ruotsin, Tanskan, Hollannin ja Belgian kautta Englantiin. Sillä matkalla en oivaltanut vielä kirjoittaa muistiin joka ilta päivän tapahtumia, minkä otin tavakseni jo seuraavan kesän matkallani Italiaan ja Monacoon. Sen seurauksena käsin kirjoitettuja matkapäiväkirjoja on kertynyt tähän mennessä noin metrin korkuinen pino.

Sain tuttaviltani ja pyörämatkoilla tapaamiltani henkilöiltä monen vuoden aikana kehotuksia kirjoittaa kirja, kun kertoilin heille, mitä taas matkalla sattui. Luulin, että fillarointi olisi paljon mukavampaa kuin kirjoittaminen. Sitten kun ei ollut enää työesteitä, aloin keväällä 2017 siirtää tarinoitani raakamateriaalista tietokoneelle ja huomasin, että kirjoittaminen on melkein yhtä hauskaa kuin pyöräily, sillä kirjoittaessani elin tapahtumat uudelleen, kun samalla yhdistin juttuihin ottamani valokuvat.

Kirjoittaja on tehnyt pyöräurallaan kaikkiaan 45 pitkää pyörämatkaa. 34:stä matkasta on kuvaus hänen kirjoissaan. Tähän mennessä on ilmestynyt kolme kirjaa, joista yksi on englanninkielinen käännös.

Pitkällä pyörämatkalla jokainen päivä on seikkailu: aamulla ei tiedä, missä nukkua seuraava yö, löytyykö metsästä yöpaikka tarvittaessa, mylvivä villielän herättää joskus metsässä, selviääkö ilman kolareita ja vammoja, kestääkö pyörä, katkeeko pinnoja 'pahalta puolelta', joita ei itse pysty vaihtamaan, löytyykö avoin pyöräkorjaamo illan suussa läheltä, talttuuko saastuneesta juomavedestä johtunut ripuli vakiolääkkeellä, entä kun selästä löytyy punkki, saako ladatuksi puhelimen tyhjenneen akun jossakin, tuleeeko paljon lisäkilometrejä väärin neuvon vuoksi harhareitillä, pureeko irrallaan juoksenteleva koira, onnistuvatko Alppi-laskut ongelmitta ja hyvän sään aikana, välttyykö varkailta ja ryöstöiltä, jaksako ajaa paahtavassa helteessä tai kylmässä kaatosateessa, joutuuko pitkän rekan imuun, sattuuko olkapäähän leveä asuntovaunu, jota vetää perässään pieni henkilöauto, jne, jne.

Kirjaa kuvaavia termejä ovat: seikkailu, jännitys, omakohtaiset kokemukset, yllättävät tapahtumat, fillaristin painajaiset, erilaisten ihmisten kohtaaminen, riskinotto, kokeilumieli, suomalainen sisu, ihmisten poikkeuksellinen ystävällisyys ja epäitsekäs auttaminen, tapahtumiin liittyvät valokuvat, yli 40:n vuoden aikaperspektiivi ja kokemus.

Tämän sarjassaan kolmannen kirjan käännepestet vuosina 1999-2017 ovat aikajärjestyksessä: Torino, Rooma, Lyypekki Ruotsin kautta, Milano, Bratislava, Nancy, Nizza ja Sotkamo ja Itävalta. Runtas valokuvasto täydentää tilannekuvauksia. Tarinat eivät liity toisiinsa, vaan jokaisen vuoden tarina on oma kokonaisuutensa.

ISBN 978-952-80-4265-5